

คู่มือ

ปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์

SUPERVISER

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

นายองอาจ ธรรมศรี

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑

สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานได้ดำเนินการจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินการตามภาระงาน ขอบข่ายการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ จุดเน้น นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของการนิเทศ วัตถุประสงค์ขอบข่าย การนิเทศ เป้าหมายการนิเทศ หลักการนิเทศ กระบวนการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ เขตปฏิบัติการนิเทศ คือ กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนบ้านสวนศรีธานี อำเภอเมือง ตลอดจนรายชื่อโรงเรียนในสังกัดที่ได้รับมอบหมาย เมื่อได้ดำเนินการนิเทศตามที่ได้กำหนดจะส่งผลให้โรงเรียนพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาอย่างมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน และส่งผลถึงระบบการจัดการศึกษาโดยรวมของสถานศึกษา

เอกสารฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศ ติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับศึกษานิเทศก์ผู้เกี่ยวข้องข้องในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับภารกิจของแต่ละงาน / กิจกรรมตามจุดเน้น ๖ ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และเป็นเครื่องมือเสริมสร้างประสิทธิภาพ การนิเทศสถานศึกษาในสังกัดที่เกี่ยวข้องต่อไป

นายองอาจ ธรรมศร
ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนบ้านสวนศรีธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑
พฤษภาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความเป็นมาและความสำคัญของการปฏิบัติงานนิเทศ ติดตามและประเมินผล.....	๑
ขอบข่าย ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย.....	๓
หลักการนิเทศ.....	๕
วิสัยทัศน์.....	๕
พันธกิจ.....	๖
เป้าหมาย.....	๖
ยุทธศาสตร์การนิเทศ.....	๖
ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ.....	๖
วัตถุประสงค์ของการนิเทศ.....	๗
กระบวนการนิเทศ.....	๗
การนิเทศแบบบริบทเป็นฐาน (Context – Based)	๘
กิจกรรมการนิเทศ.....	๙
Flow Chart การปฏิบัติงาน ผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....	๑๑
ศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนบ้านสวนศรีธานี อำเภอเมือง.....	๑๔
อ้างอิง.....	๑๕

สาระสำคัญของคู่มือปฏิบัติงานนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของนายองอาจ ธรรมศร

ความเป็นมาและความสำคัญของการปฏิบัติงานนิเทศ ติดตามและประเมินผล

การนิเทศการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ กระบวนการบริหารการศึกษาระบบการเรียนการสอนและ กระบวนการนิเทศการศึกษา สำหรับกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศใช้กระตุ้น ยั่วยุ ทำทลาย ริเริ่ม ร่วมคิด ร่วมทำ สนับสนุนให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นตรงตามสภาพความต้องการที่แท้จริงของการพัฒนา โดยผ่านครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนรวมทั้งได้มีการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน ศึกษา ค้นคว้า เทคนิควิธีการนิเทศทั้งระบบการนิเทศภายในและภายนอกให้มีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาในปี ๒๕๔๒ กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการกำหนดให้โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่ มาตรฐานการศึกษาแล้วมีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดหรือปรับปรุงมาตรฐานให้สูงขึ้น พร้อมทั้งจะรับการประเมินภายในและภายนอก การนิเทศการศึกษาจึงควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมเพื่อให้เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้รับการนิเทศ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูมีขวัญกำลังใจและมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด รักษาไว้ และยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นอยู่เสมอเป็นกิจกรรมที่ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและรองรับด้วยข้อมูลสารสนเทศเป็นกิจกรรมที่อยู่ในบรรยากาศของความร่วมมือร่วมใจเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เป็นกิจกรรมที่เคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้รับการนิเทศ เป็นกิจกรรมที่ดึงศักยภาพของผู้รับการนิเทศมาใช้ และให้การยกย่อง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้รับการนิเทศพัฒนาตนเองให้อยู่ในระดับมาตรฐานวิชาชีพหรือระดับคุณภาพครูของคุรุสภาให้สูงขึ้น นำไปสู่คุณภาพผู้เรียนที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานของหลักสูตรตลอดจนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็นที่น่าพอใจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑ เครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนเกิดจากความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับ องค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้ประชุมปรึกษาหารือและทำงานร่วมกันเกี่ยวกับการวางแผนกำหนดนโยบายสนับสนุนการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญในโรงเรียนที่ทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจและให้การสนับสนุน ผู้บริหารโรงเรียนจะสนับสนุนครูผู้สอนโดยใช้ระบบการบริหาร กล่าวคือ วางแผนสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จัดหาบริการและสวัสดิการในด้านต่าง ๆ สำหรับครู จัดให้ครูได้ทำงานตามความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ให้โอกาสครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสก้าวหน้าและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ในสถานการณ์ที่จำเป็นต้องควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารจะต้องแสวงหาวิธีการควบคุมที่เหมาะสม ครูให้การยอมรับและไม่เกิดความรู้สึกว่ากำลังถูกบังคับ ส่วนผู้นิเทศจะให้การสนับสนุนช่วยเหลือครูได้โดยการเตรียมการต่าง ๆ ร่วมกับครู วินิจฉัยปัญหาและร่วมกันวางแผนปรับปรุงแก้ไข เสนอแนะการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ร่วมกันประเมินผลการสอนซึ่งไม่ทำให้ครูเข้าใจว่าเป็นการประเมินตัวครู และร่วมกันวางแผนปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น หรือปรับปรุงแก้ไขในด้านอื่น ๆ ต่อไป ผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูหรือคุณภาพของนักเรียนนั้นทุกฝ่ายจะต้องสนใจและให้ความสำคัญหยิบยกขึ้นมาพิจารณาร่วมกันเสมอ บรรยากาศในการประชุมร่วมกันของผู้บริหารครูผู้สอนและผู้นิเทศ จะเป็นบรรยากาศของการมีปฏิสัมพันธ์ที่ทุกคนให้ความไว้วางใจ ให้ความเชื่อถือให้การยอมรับซึ่งกันและกันผู้บริหาร ผู้นิเทศ และคณะครูผู้สอนจะทำงานร่วมกัน

อย่างใกล้ชิด โดยที่ผู้บริหารจะใช้กระบวนการบริหารอย่างรอบคอบ และผู้นิเทศจะใช้กระบวนการนิเทศด้วยความจริงใจร่วมกันให้การสนับสนุนช่วยเหลือเอื้ออำนวยให้ครูผู้สอนสามารถจัดการกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลให้นักเรียนเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพที่พึงประสงค์ในที่สุด สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารและผู้นิเทศจะต้องคำนึงถึงก็คือ ทั้งครูและผู้นิเทศจะดำเนินการพัฒนาไปในฐานะเพื่อนร่วมวิชาชีพตลอดเวลา ส่วนผู้บริหารจะเดินอยู่ข้างหลังครูและผู้นิเทศ พร้อมทั้งจะรับผิดชอบและภาคภูมิใจในความสำเร็จของครูซึ่งคุณภาพของนักเรียนเป็นผลมาจากกระบวนการที่มีประสิทธิภาพต่าง ๆ เหล่านี้การดำเนินการตามโครงการและกิจกรรมเพื่อส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นและการคงที่ของคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในรายโรงเรียนและช่วงชั้น แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยส่วนใหญ่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย โดยภาพรวมทุกวิชาดังจะเห็นได้จาก ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของนักเรียนปีการศึกษา ๒๕๖๗ พบว่า ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยร้อยละระดับเขตพื้นที่ลดลง และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าระดับประเทศกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนบ้านสวนศรีธานี ทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากรและด้านผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพการดำเนินงานและปัญหาของเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนจัดให้มีการนิเทศการศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นกระบวนการปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทุกระดับ จึงได้กำหนดให้มีการนิเทศการศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นกระบวนการปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทุกระดับ ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ มีจุดเน้นที่สำคัญ ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ด้านสนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ด้านพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ด้านการเผยแพร่ผลงานการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเลิศของครูนักเรียน และสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและผลการทดสอบระดับชาติให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

ขอขำย ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

นายองอาจ ธรรมศร ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและ
ประเมินผลการจัดการศึกษา งานพัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม (สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม)
และวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา และงานอื่น ๆ ดังนี้

นายองอาจ ธรรมศร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ กลุ่มงานส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด
การศึกษา มีหน้าที่และรับผิดชอบงาน ดังนี้

๑ งานพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา

๑.๑ ศึกษาระบบหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางการปฏิบัติ ตลอดจนกฎเกณฑ์ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการ
พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

๑.๒ ศึกษา ค้นคว้า หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและนำมา
วิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และมาตรฐาน
ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนา
คุณภาพภายในและการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๑ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม
และความต้องการ ของชุมชน ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง รวมทั้งการกำหนดตัวบ่งชี้ เกณฑ์ในการแปล
ผล และการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา

๑.๕ ร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายนอกและภายใน ทั้งระดับเขตพื้นที่
การศึกษา และระดับสถานศึกษา

๑.๖ นิเทศ ติดตาม พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายนอกและภายในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง

๑.๗ สรุปรายงานผลการดำเนินงาน และจัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน วิธีการปฏิบัติที่ดี
๒ งานติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๒.๑ วางแผนและจัดทำระบบการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับ
สถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒ นิเทศ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ
มาตรฐานการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ ดำเนินการตรวจสอบประเมินคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งอย่าง
น้อย ๓ ปี ต่อ ๑ ครั้ง นิเทศ ติดตาม ประเมินระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์
ผลการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายนอกและภายในสถานศึกษา

๒.๔ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ พัฒนาสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์อย่างเป็นระบบ
ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

๒.๕ จัดทำเผยแพร่ ระบบสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา

๒.๖ ประสานงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ส่งเสริมสถานศึกษาให้พร้อมรับการ
ประเมินคุณภาพภายนอก

๒.๗ สรุปรายงานผลการดำเนินการจัดทำเอกสาร เผยแพร่ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศและนวัตกรรม ด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา

๓ งานวิจัย พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

๓.๑ ศึกษาวิเคราะห์วิจัย มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอกและภายในของแต่ละ หน่วยงาน

๓.๒ ส่งเสริม สนับสนุนและ หรือร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา

๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายนอกและภายในสถานศึกษา

๓.๔ รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๓.๕ นิเทศ ติดตาม การวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายนอกและภายในสถานศึกษา

๔ งานประสานงานการประเมินคุณภาพภายนอกและภายใน

๔.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินตนเอง จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่เป็นรายงานประจำปี (SAR)

๔.๒ ให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อขอรับการประเมิน ภายนอกและภายใน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๔.๓ จัดทำข้อมูลสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ประสานงานกับสถานศึกษาเพื่อ เตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.)

๔.๔ ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในการ ตรวจสอบข้อมูล ผลการประเมินคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ถูกต้องและนำผลการ ประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

๔.๕ จัดและส่งเสริมให้บุคลากรของสถานศึกษาอบรม สัมมนา พัฒนาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม รับการประเมินคุณภาพภายนอก

๔.๖ นิเทศ ติดตาม กำกับ สถานศึกษาในการดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาให้ พร้อมรับและผ่านมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก

๔.๗ สรุปรายงาน สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อเผยแพร่และนำไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา

๕ งานพัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม (สารศาสนาศิลปธรรม จริยธรรม) และวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ดังนี้

๕.๑ ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่รับผิดชอบและเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้อง

๕.๒ ส่งเสริม พัฒนาหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบให้เหมาะสมกับท้องถิ่น

๕.๓ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๕.๔ ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด แนวปฏิบัติใหม่ ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

๕.๕ ผลิต เผยแพร่เอกสารทางวิชาการ คู่มือ แนวการสอนหรือเอกสารที่ เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบร่วมกับโรงเรียน

๕.๖ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

- ๕.๗ งานข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่รับผิดชอบ
- ๕.๘ งานวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
- ๕.๙ การผลิตและจัดทำหรือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
- ๕.๑๐ วางแผนและจัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ
- ๔.๖ โรงเรียน Partnership School
- ๔.๗ งานส่งเสริมการขับเคลื่อน Soft Power ในสถานศึกษา
- ๔.๘ งานโรงเรียนวิถีพุทธ
- ๔.๙ งานโรงเรียนคุณภาพ
- ๔.๑๐ เป็นศึกษานิเทศก์รับผิดชอบงานขับเคลื่อนพัฒนางานสถานศึกษาพอเพียง การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจสู่การปฏิบัติ ร่วมกับกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- ๔.๑๑ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและนิเทศ ติดตาม ประเมินผลโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัย เขต ๑ โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง กลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ลุ่มน้ำยม
- ๔.๑๒ ปฏิบัติงานแทนบุคลากรในกลุ่มงาน กรณีที่ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้
- ๔.๑๓ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

หลักการนิเทศ

- เป็นแนวปฏิบัติที่ผู้นิเทศนำไปปฏิบัติขณะทำการนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้
๑. การนิเทศ ควรมีการบริหารงานเป็นระบบ และมีการวางแผนการดำเนินงานเป็นโครงการ
 ๒. การนิเทศ ต้องถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน คือ ความเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงาน และใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมาย
 ๓. การนิเทศ เป็นงานสร้างสรรค์ เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล ให้แต่ละบุคคลได้แสดงออก และพัฒนาความสามารถเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่
 ๔. การนิเทศ เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน โดยให้ครูอาจารย์ได้เรียนรู้ว่าปัญหาของตนเองเป็นอย่างไร จะหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร
 ๕. การนิเทศ เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น สร้างความเข้าใจระหว่างกันสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีวิธีการทำงานที่ดีและสามารถที่จะอยู่ร่วมกันได้
 ๖. การนิเทศ เป็นการสร้างความผูกพัน และความมั่นคงต่องานอาชีพ รวมทั้งความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เกิดความพึงพอใจในการทำงาน
 ๗. การนิเทศ เป็นการพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพครู ให้มีความรู้สึภาคภูมิใจในวิชาชีพ ว่าเป็นอาชีพที่ต้องใช้วิชาความรู้และความสามารถ และสามารถที่จะพัฒนาได้

วิสัยทัศน์ (การนิเทศการศึกษา)

ศึกษานิเทศก์และคณะผู้นิเทศสามารถนิเทศการศึกษาโดยใช้กระบวนการนิเทศและรูปแบบการนิเทศแบบเชิงรุก ร่วมพัฒนา เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการและมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๖๘

พันธกิจ

๑. สร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในโรงเรียนด้านระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกส่วน
๒. พัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษา โดยเน้นการใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย เป็นระบบและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
๓. นิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับนโยบายการนิเทศเต็มพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๔. นิเทศ ติดตามและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และการจัดการศึกษาระดับมาตรฐานสากล

เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. นิเทศ ติดตามการจัดทำแผนงาน ระบบงาน และการจัดองค์การเพื่อการบริหารจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา เครือข่ายโรงเรียนอำเภอทั้ง ๒๔ เครือข่าย จำนวน ๒ ครั้ง/ปี
๒. นิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามจุดเน้น และนโยบายของสถานศึกษาอย่างน้อย จำนวน ๒ ครั้ง / ปี
๓. นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรตามความต้องการและสภาพปัญหา อย่างน้อย จำนวน ๒ ครั้ง / ปี

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. สถานศึกษามีแผนงาน ระบบงาน และการจัดองค์การเพื่อการบริหารจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ร้อยละ ๑๐๐
๒. สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพบุคลากรและผู้เรียนตามจุดเน้น และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ร้อยละ ๑๐๐
๓. ผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจในการได้รับการนิเทศ และสามารถนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ร้อยละ ๑๐๐

ยุทธศาสตร์การนิเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาระบบการนิเทศการศึกษา

มาตรการ/กิจกรรม

๑. วางแผน (Planning) ได้แก่ การคิด การตั้งวัตถุประสงค์ การคาดการณ์ล่วงหน้า การกำหนดตารางงาน การค้นหาวิธีปฏิบัติงาน และการวางโปรแกรมงาน
๒. การพัฒนาระบบการนิเทศ (Organizing) ได้แก่ การตั้งเป้าหมาย การรวบรวมทรัพยากรด้านบุคลากร ข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ การดำเนินงาน การประสานงานและการพัฒนา โดยการนิเทศแบบบริบทเป็นฐาน (Context - Based) โดยการใช้บริบทที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของผู้รับการนิเทศพร้อมมุ่งเน้นการระดมความคิดของผู้รับการนิเทศเพื่อย้อนดูพื้นฐาน ลดช่องว่างของระดับความรู้ของผู้รับการนิเทศแต่ละคนที่มีไม่เท่ากันและนำไปสู่การแก้ปัญหาาร่วมกันในที่สุดเพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการและมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาบุคลากรด้านการจัดการจัดการตามมาตรฐานอย่างกัลยาณมิตรนิเทศ

มาตรการ/กิจกรรม

พัฒนาบุคลากรแกนนำ (Leading) ได้แก่ การตัดสินใจ การเลือกสรรบุคคล การจูงใจให้มีกำลังใจคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานใหม่ การสาธิต การจูงใจ และให้คำแนะนำ การสื่อสาร การกระตุ้น ส่งเสริมกำลังใจ การแนะนำนวัตกรรมและอำนวยความสะดวกในการทำงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การนิเทศการศึกษาและการใช้ผลการนิเทศเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

มาตรการ/กิจกรรม

การใช้ผลการนิเทศและผลการประเมินเพื่อการพัฒนา (Appraising) ได้แก่ การตัดสินใจการปฏิบัติงาน การวิจัย และการวัดผลการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่สำคัญ คือ พิจารณาผลงานในเชิงปฏิบัติว่าได้ผลมากน้อยเพียงใดและวัดผลด้วยการประเมินอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

๑. ระดับคุณภาพของแผนงาน ระบบงาน และการจัดองค์กรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา
๒. ร้อยละของสถานศึกษาที่พัฒนาคุณภาพบุคลากรและผู้เรียนตามจุดเน้น และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
๓. ร้อยละของผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจในการได้รับการนิเทศ และสามารถนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการนิเทศ

๑. เพื่อนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา จุดเน้นและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับ
๒. เพื่อพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรม) และวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก
๓. เพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศ ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้รับการนิเทศ

กระบวนการนิเทศ

กระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอน เป็นปฏิสัมพันธ์ที่เป็นการสร้างสรรค์สัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างครูกับผู้นิเทศ ทั้งครูและผู้นิเทศจะทำงานร่วมกันภายใต้บรรยากาศของความเป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพที่มีความไว้วางใจต่อกัน ให้ความเคารพนับถือและให้การยอมรับซึ่งกันและกันโดยผู้นิเทศจะอยู่ในฐานะเป็นผู้นำในการเตรียมการต่างๆ อย่างพร้อมเพรียง และร่วมกันวางแผนปรับปรุงการสอนอย่างชัดเจน เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในเชิงปฏิบัติต่อจากนั้นก็จะเป็นการปฏิบัติที่ครูให้การยอมรับด้วยความเต็มใจ เมื่อได้ปฏิบัติที่นิเทศเสร็จสิ้นตามโครงการแล้วก็จะร่วมกันทำการประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ในการนิเทศการสอน ถ้าพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ทั้งครูและผู้นิเทศก็จะร่วมกันปรับปรุงแก้ไขและเตรียมการวางแผนใหม่ต่อไปการนิเทศการสอนเพื่อธำรงรักษาและเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติการสอนของครูมีหลายรูปแบบด้วยกัน กระบวนการนิเทศการสอนประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ๕ ขั้นตอนด้วยกัน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๒๗, ๑๓-๑๕)

ขั้นที่ ๑ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เป็นขั้นเริ่มต้นที่จะได้ข้อมูลจากการศึกษาเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจวางแผน และกำหนดทางเลือกต่อไป

ขั้นที่ ๒ การวางแผนและกำหนดทางเลือก

การวางแผน คือ การพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่พึงประสงค์ ซึ่งรวมถึงการกำหนดการเลือกการปฏิบัติรายละเอียดขั้นตอนการทำงานอย่างมีระบบที่สะดวกแก่การปฏิบัติและเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด

ขั้นที่ ๓ การสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิธีการ

มีความจำเป็นสำหรับศึกษานิเทศก์ทุกคนต้องสร้างทักษะเหล่านี้ให้มีขึ้นประจำตัว เพราะถือได้ว่าเป็นกระบวนการหลักที่สำคัญ มีความจำเป็นต่อการนิเทศการศึกษา เป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้การนิเทศการศึกษาประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว

ขั้นที่ ๔ การปฏิบัติการนิเทศ

การปฏิบัติการนิเทศ สามารถทำได้ใน ๒ ลักษณะ คือ นิเทศเพื่อตรวจสอบและเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา จากลักษณะดังกล่าวนี้ได้กำหนดวิธีการนิเทศออกเป็น ๒ วิธี คือ นิเทศทางตรง หมายถึงการออกนิเทศด้วยตนเอง และนิเทศทางอ้อม หมายถึง การนิเทศด้วยการใช้สื่อและเครื่องมือนิเทศต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลากรอื่นปฏิบัติการแทน

ขั้นที่ ๕ การประเมินผลและรายงานผล

การประเมินผลเป็นขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงาน การรวบรวมปัญหาที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน เพื่อหาทางแก้ไข การประเมินขั้นสุดท้ายเป็นการเปรียบเทียบผลงานว่าบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด การรายงานผลเป็นงานขั้นตอนสุดท้ายที่ต้องปฏิบัติหลังจากกระบวนการนิเทศได้เสร็จสิ้นลงแล้วเพื่อแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเผยแพร่ให้กว้างขวางต่อไป

การนิเทศแบบบริบทเป็นฐาน (Context – Based)

ผู้นิเทศได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการนิเทศแบบบริบทเป็นฐาน (Context – Based) สำหรับการนิเทศ ติดตามและประเมินผลในปี ๒๕๖๗ ประกอบด้วย ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการนิเทศ ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศอภิปรายสถานการณ์ที่มีบริบทเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การปฏิบัติงานประจำวันของตนเองที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ โดยอภิปรายร่วมกันเป็นกลุ่มซึ่งสมาชิกภายในกลุ่มควรมีความหลากหลาย เช่น ความสะดวกสบาย โดยผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ชี้แนะ ผู้รับการนิเทศจะเป็นผู้กำหนดในสิ่งที่ตนเองอยากพัฒนาหรือเรียนรู้ที่มีอยู่ในบริบทจากการวิเคราะห์ร่วมกัน จากนั้นให้ผู้รับการนิเทศแสดงความคิด (Think Aloud) แลกเปลี่ยนอภิปรายร่วมกันเพื่อแสดงถึงความรู้เดิมของตนและช่องว่างของความรู้ที่มีอยู่เดิมของสมาชิกในกลุ่ม (Knowledge Gaps) ซึ่งผู้รับการนิเทศจะได้ถกเถียงและแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่มและร่วมมือกันตั้งเป้าหมายพัฒนากลยุทธ์ในการเข้าถึงเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๒ ผู้นิเทศกระตุ้นให้ผู้รับการนิเทศควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ในขั้นที่ ๑ ซึ่งรวมถึงการค้นหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น ใบบทความรู้ หนังสือเรียน เอกสาร ตำรา วรรณกรรม และการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆซึ่งในขั้นตอนที่ ๒ นี้ผู้รับการนิเทศจะระบุดึงความแตกต่างในความเชื่อและสมมติฐานของตนเองและการใช้คำถาม ทำไม อะไร อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการค้นพบคำตอบให้กับตน

ขั้นตอนที่ ๓ ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศร่วมกันอภิปรายในกลุ่มอีกครั้งเพื่อแลกเปลี่ยนแบ่งปันข้อมูลและความคิดเห็นตลอดจนนำข้อมูลที่ได้มาแก้ไขสถานการณ์โดยผู้นิเทศจะคอยชี้แนะ ซึ่งผู้รับการนิเทศยังคงใช้คำถาม ทำไม อะไร อย่างไร อย่างไรอย่างต่อเนื่องในการวิพากษ์ ความคิดเห็นของกันและกันซึ่งสิ่งเหล่านี้จะพัฒนาทักษะการสะท้อนคิด การวิพากษ์วิจารณ์ของผู้รับการนิเทศอีกด้วย ในตอนจบของขั้นตอนที่ ๓ ผู้รับการนิเทศจะสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้และอภิปรายข้อมูลร่วมกัน ว่าสิ่งที่ได้จากการเรียนสามารถนำไปใช้ในอนาคตได้อย่างไร โดยผู้รับการนิเทศจะเป็นผู้ประเมินว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากการแก้ไขสถานการณ์

ขั้นตอนที่ ๔ ผู้นิเทศให้ผู้รับการนิเทศสะท้อนคิดเกี่ยวกับในบทบาทของผู้รับการนิเทศในการเรียนรู้ และวิพากษ์วิจารณ์กระบวนการทำงานกลุ่ม ผู้รับการนิเทศจะต้องสะท้อนคิดในสิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ใช้บริบทเป็นฐานว่าได้รับความรู้ประสบการณ์อย่างไร และสามารถนำความรู้ไปใช้ในอนาคตได้อย่างไร

กิจกรรมการนิเทศ

ดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนาพัฒนาบุคลากร ดังนี้

กิจกรรม และเทคนิควิธีการนิเทศคณะผู้นิเทศได้ผสมผสานแต่ละรูปแบบเข้าด้วยกัน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาเป็นสำคัญ และเป็นไปตามหลักการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ดังนี้

๑. ประชุมผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายโรงเรียนทั้ง ๑๑ เครือข่ายการศึกษาที่รับผิดชอบ

- แจ้งนโยบาย / การดำเนินงานตามจุดเน้น / กลยุทธ์ของ สพฐ. และ สพป.สุโขทัย เขต ๑

๒. ประเมินความพร้อมการเปิดภาคเรียน

- การเยี่ยมชั้นเรียน

๓. นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุงทุกฉบับ / การจัดทำข้อมูลครูรายบุคคล

- การเชิญประชุม

- การให้คำปรึกษาแนะนำ

- การนิเทศเชิงรุก ร่วมพัฒนา

๔. นิเทศการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- เชิญวิทยากรให้ความรู้

- การให้คำปรึกษาแนะนำ

๕. นิเทศการวัดและประเมินผล

- การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน

- การจัดแหล่งและบริการทางวิชาการ

- การประชุมทางวิชาการ

- การให้คำปรึกษา

๖. นิเทศการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา / การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ / ฯลฯ

- การประชุมสัมมนา

- การให้คำปรึกษาแนะนำ

๗. นิเทศการดำเนินงานตามจุดเน้น / นโยบาย / โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ (นิเทศตามปฏิทินแต่ละโครงการ)

- การประชุม

- การไปศึกษาดูงานตามหน่วยงาน และการดูนิทรรศการ

- การจัดแหล่งและบริการทางวิชาการ

- การให้คำปรึกษาแนะนำ

- การสัมมนาเสนอผลงาน
- การจัดประกวด หรือ จัดนิทรรศการแสดงผลงานของครู

กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีหน้าที่และรับผิดชอบปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

๑. ชื่องาน (กระบวนการ)

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

๒. เพื่อพัฒนาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

เป็นกระบวนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการเขตพื้นที่ การศึกษา มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์และ พันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา ตามนโยบายของรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต ๑ สรุปผลการประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาทุกโรงเรียน

๔. คำจำกัดความ

การนิเทศการจัดการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมสนับสนุน รวมถึงการสรุปผลการ นิเทศการศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ทุกภาค ส่วนมีความพึงพอใจ

การนิเทศการจัดการศึกษา หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงานรวมทั้ง ปัญหาอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไข โดยยึดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. รวบรวม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ตามสภาพปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา

๒. จัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือ และวิธีการนิเทศ การตรวจสอบการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา

๓. สถานศึกษาประเมินตนเอง และตรวจสอบตามเกณฑ์และตัวชี้วัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

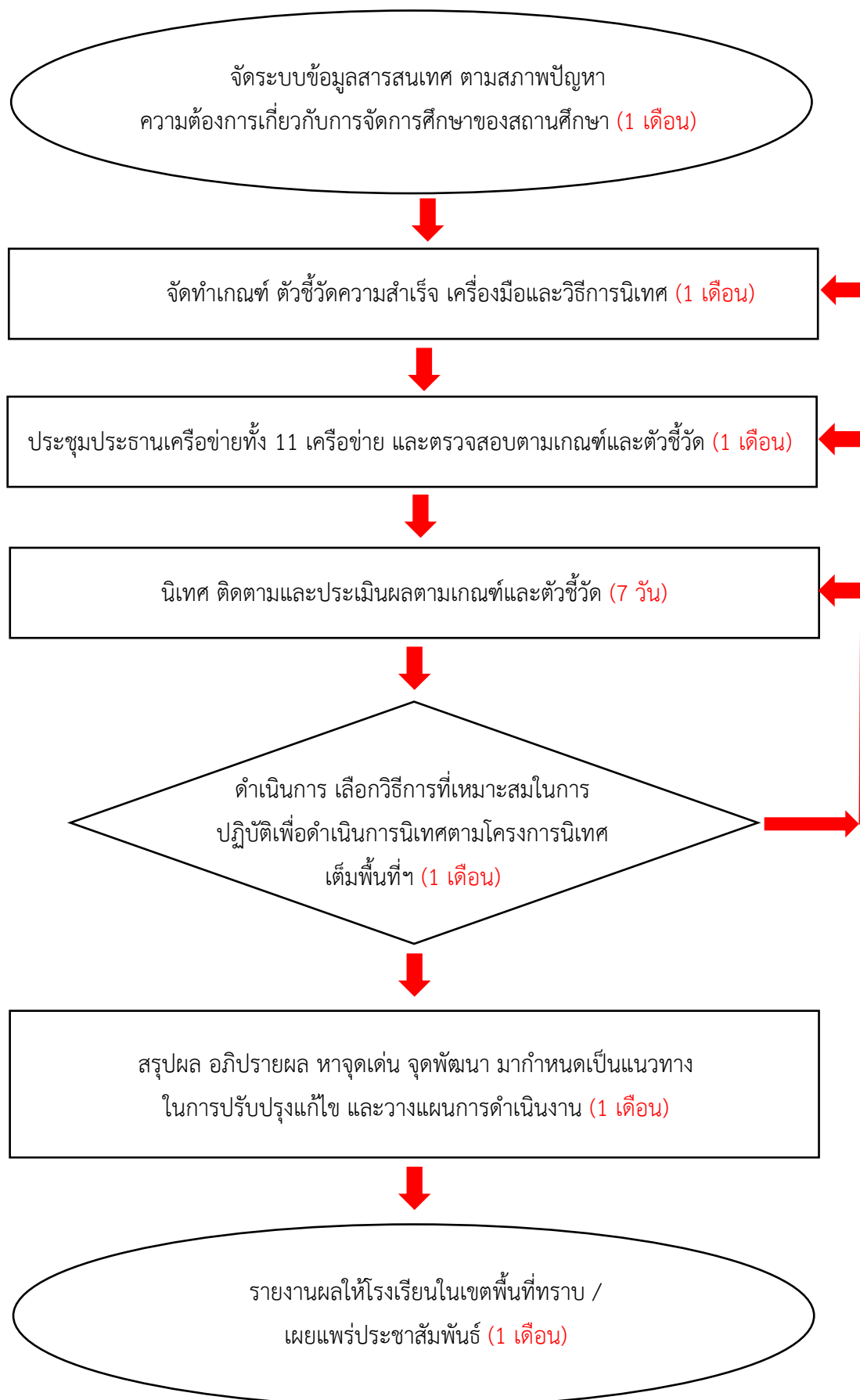
๔. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้วัดวิจัยและ พัฒนารูปแบบ/วิธีการที่เหมาะสม

๕. ดำเนินการ พิจารณา กำหนดปฏิทินการนิเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ เครือข่าย

๖. สรุป อภิปรายผลจากการดำเนินงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา วิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานต่อไป

๗. เผยแพร่ผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้น สังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่สนใจ

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน ฟังชั้นตอนการปฏิบัติงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีหน้าที่และรับผิดชอบปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

๑. ชื่องาน (กระบวนการ)

พัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม) และวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนทุกโรงเรียนจัดทำนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้
๒. เพื่อพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม) และวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก
๓. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๔. เพื่อคัดเลือกผลงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๓. ขอบเขตงาน

ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกโรงเรียนสังกัด จัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก Active Learning ในระดับชั้น ป.๑ - ม.๓ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ ดำรงชีวิตอย่างไรทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัย กาลเวลา ตามเหตุ ปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

๔. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. งานส่งเสริม พัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๒. งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
๓. งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้
๔. งานส่งเสริม สนับสนุน ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษในวิชา รวมไปถึงการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
๕. งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม) และวิชาประวัติศาสตร์
๖. งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลงานพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม) และวิชาประวัติศาสตร์
๗. งานส่งเสริม พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๘. งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
๙. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๕. เครื่องมือที่ใช้

- ๕.๑ คู่มือการนิเทศ ติดตาม คุณภาพการศึกษาของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- ๕.๒ เกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- ๕.๓ แบบนิเทศ ติดตาม และสรุปผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๖. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

- ๖.๑ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๖.๒ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
- ๖.๓ หลักการนิเทศ ติดตามการบริหารและการจัดการศึกษา
- ๖.๔ การจัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหาร และการจัดการศึกษา

ศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนบ้านสวนศรีธานี

ที่	โรงเรียนที่รับผิดชอบ	ผู้นิเทศ	ตำแหน่ง
๑	โรงเรียนวัดฤทธิ (คำหมื่นปทุมานุสรณ์)	นายองอาจ ธรรมศร	ศึกษานิเทศก์
๒	โรงเรียนบ้านสวนเหนือ (ประชาบำรุง๓๐๓)		
๓	โรงเรียนวัดจันทร์ (ลอมราษฎร์บำรุง)		
๔	โรงเรียนวัดคูหาสุวรรณ (วันครู ๒๕๐๔)		
๕	โรงเรียนวัดยางเอน		
๖	โรงเรียนวัดตาลเตี้ย		
๗	โรงเรียนวัดคู้ยงใหญ่		
๘	โรงเรียนศรีมหาโพธิ์ (ประชาสรรค์)		
๙	โรงเรียนบ้านคลองปลายนา		
๑๐	โรงเรียนวัดหนองกก		
๑๑	โรงเรียนบ้านสามพวง(สามัคคีพิทยา)		
๑๒	โรงเรียนบ้านตะเข้ชานสามัคคีวิทยา		

เอกสารอ้างอิง

คู่มือปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑

สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ